■ رهبر انقلاب با تأکید بر اینکه یکی از اهداف اصلی دشمن در جنگ نرم، از بین بردن زنجیره تواصی است، خاطرنشان کردند: قطع جریان تواصی، بسیار خطرناک است و جوانان به عنوان افسران جنگ نرم نباید بگذارند چنین اتفاقی بیفتد. در این جنگ نرم، جوانان باید با استفاده از فرصت فضای مجازی، در جامعه امیدآفرینی و توصیه به ایستادگی و بصیرت کنند

رهبر انقلاب در سخنرانی تلویزیونی به مناسبت عید سعید مبعث، به تشریح فلسفه تشکیل حکومت نبوی، ماهیت دشمنی‌ها با جمهوری اسلامی به دلیل تبعیت از نظام حکمرانی پیامبر اسلام و تکالیف جریان انقلابی برای بی‌اثر کردن این دشمنی‌ها پرداختند

راهنمای امید

گروه سیاسی: رهبر حکیم انقلاب اسلامی در خجسته عید مبعث پیامبر مکرم اسلام، اهداف این هدیه بزرگ پروردگار را «حکمرانی الهی، رشد بشر، استقرار عدالت و ایجاد حیات طیبه» خواندند و با اشاره به ضرورت منطقی برپایی نظام سیاسی برای تحقق این اهداف بسیار بزرگ افزودند: انقلاب اسلامی به ابتکار و شجاعت امام بزرگوار، خط بعثت نبی مکرم را احیا کرد و به همین علت مورد دشمنی مستمر اشرار عالم قرار گرفته است که «بصیرت و استقامت در صراط مستقیم»، این دشمنی‌ها را ناکام خواهد گذاشت.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای با تبریک عید نورانی مبعث گفتند: در بعثت همه پیامبران، اهداف الهی بزرگی وجود داشته که در رأس آنها توحید و سپس تزکیه و تعلیم انسان‌ها، استقرار عدالت و ایجاد حیات طیبه به معنای رشد و شکوفایی عقل و علم، آرامش روحی، آسایش مادی، امنیت محیط زندگی، رفاه و شادکامی و بالاتر از همه تکامل معنوی بشر است.

رهبر انقلاب با تأکید بر اینکه اهداف بعثت صرفاً با بیان محقق نمی‌شود، افزودند: پیامبران برای این امر بسیار مهم باید مناسبات اجتماعی ایجاد می‌کردند که طبعاً این امر نیز قدرت و نظام سیاسی می‌خواهد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با استناد به آیات متعدد قرآن، هدف پیامبران از ایجاد نظام سیاسی را حکمرانی منبعث از کتاب خدا و احکام الهی برشمردند و گفتند: استقرار آیین حکمرانی نیازمند راهبری، مدیریت و فرماندهی است که این مسؤولیت بسیار سنگین بر دوش پیامبر قرار دارد.

ایشان افزودند: در نگاه توحیدی، دین برنامه جامع زندگی انسان در همه ابعاد فردی، اجتماعی و سیاسی است و به همین دلیل به فرموده قرآن مجید، اشرار عالم، مفسدان، مستکبران، استعمارگران و غارتگران در همه ادوار تاریخ در مقابل آیین عدالت‌بخش و ضدظلم الهی ایستاده‌اند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به خصومت ظالمان جهان با جمهوری اسلامی ایران، خاطرنشان کردند: امروز هم نظام اسلامی که در تبلیغات جبهه مستکبران، اسلام سیاسی نامیده می‌شود آماج همه‌گونه حمله و توطئه است، چراکه توانسته برای تحقق حکمرانی الهی، حکومت تشکیل و به ملت بزرگ عزیز ایران هویت دینی و اسلامی دهد.

ایشان با تأکید بر اینکه نباید تعریف جامع قرآن از دین را به اعمال عبادی و فردی تقلیل داد، افزودند: بعثت پیامبر، امواج برانگیختگی و تحرک و تلاش را در جامعه صدر اسلام به همراه آورد و به فرموده امیرمؤمنان، پیامبر خاتم برای هر درد و بیماری افراد و جامعه، دارو و مرهم داشت و در این مسیر، هر گاه لازم بود حدود و مجازات اسلامی را نیز اعمال می‌کرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه سخنان‌شان، انقلاب اسلامی را احیاگر مضمون بعثت در دوره معاصر توصیف کردند و گفتند: امام بزرگوار با ابتکار، شجاعت، اندیشه بلند و فداکاری توانست خط مستمر بعثت نبوی را پررنگ کند و جامعیت و ابعاد سیاسی و اجتماعی اسلام را نشان دهد.

ایشان با تأکید بر اینکه انقلاب اسلامی به پیروی از بعثت نبوی، در مقابل ظلم، استبداد و استکبار و همراه مظلومان بوده، افزودند: با تشکیل نظام اسلامی همان حوادث و شرایطی که برای پیامبران روی داد، اتفاق افتاد و اشرار و مستکبرین عالم در مقابل ملت ایران صف کشیدند.

رهبر انقلاب اسلامی به تحریف و دروغگویی جبهه استکبار نیز اشاره کردند و گفتند: آنها به دروغ در تبلیغات خود می‌گفتند جمهوری اسلامی با تمام دنیا سر ناسازگاری و ستیزه دارد، در حالی که نظام اسلامی بر اساس تأکیدات قرآن، فقط در مقابل کسانی قرار دارد که با ملت ایران دشمنی می‌کنند و با بقیه ملت‌ها و کشورها از هر آیین و نژادی روابط دوستانه دارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به استمرار دشمنی‌ها با نظام اسلامی، تأکید کردند: برای مواجهه با دشمن فعال به ۲ عنصر مهم «بصیرت» و «صبر و استقامت» نیاز است.

ایشان افزودند: بصیرت به معنای آن است که انسان در شناخت راه درست دچار اشتباه نشود و صبر هم یعنی استقامت و پافشاری در پیمودن صراط مستقیم، که اگر این ۲ عنصر وجود داشته باشد، دشمن نمی‌تواند به اهداف خود برسد.

ایشان، لازمه حفظ این ۲ خصوصیت مهم را وجود «جریان تواصی» در جامعه برشمردند و گفتند: اگر زنجیره توصیه به صبر و حق در میان مردم برقرار باشد، احساس ناامیدی، تنهایی و ضعف اراده در جامعه به وجود نمی‌آید و جرأت اقدام نیز از بین نخواهد رفت.

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه یکی از اهداف اصلی دشمن در جنگ نرم، از بین بردن زنجیره تواصی است، خاطرنشان کردند: قطع جریان تواصی بسیار خطرناک است و جوانان به عنوان افسران جنگ نرم نباید بگذارند چنین اتفاقی بیفتد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: در این جنگ نرم، جوانان باید با استفاده از فرصت فضای مجازی، در جامعه امیدآفرینی و توصیه به ایستادگی و بصیرت کنند.

رهبر انقلاب اسلامی وارونه‌نمایی حقایق را یکی دیگر از شگردهای دشمن در جنگ نرم برشمردند و با اشاره به نمونه‌هایی از دروغ‌گویی‌های آشکار افزودند: مردم مظلوم یمن ۶ سال است که با چراغ سبز دولت آمریکا زیر بمباران و محاصره اقتصادی و غذایی و دارویی دولت سنگدل و ظالم سعودی هستند و صدای اعتراض هیچ‌یک از مجامع بین‌المللی و دولت‌های مدعی غربی بلند نشده اما حالا که مردم پراستعداد یمن، با ساخت یا تهیه برخی وسایل دفاعی به حملات دشمن پاسخ می‌دهند، صدای اعتراض و ملامت، حتی از طرف سازمان ملل بلند شده که این اقدام سازمان ملل زشت‌تر از اقدامات آمریکاست.

«در اختیار داشتن بزرگ‌ترین زرادخانه اتمی و کشتار ۲۲۰ هزار نفر به وسیله بمب اتم و در عین حال ادعای مخالفت با سلاح کشتار جمعی»، «حمایت از دولت سعودی که مخالف خود را با ارّه تکه‌تکه می‌کند و در عین حال ادعای طرفداری از حقوق بشر»، و «ایجاد و حمایت از گروه‌های تروریستی همچون داعش و قرار دادن پول و امکانات رسانه‌ای مدرن و فراهم کردن زمینه فروش نفت سوریه به وسیله آنها و در عین حال ادعای مبارزه با تروریسم» مصادیق دیگری از وارونه‌نمایی‌های دولت آمریکا بود که رهبر انقلاب به آنها اشاره کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به بغض و کینه آمریکایی‌ها از حضور منطقه‌ای ایران، گفتند: جمهوری اسلامی در هر جا از منطقه، چه سوریه و چه عراق وارد شده، برای دفاع از دولت قانونی آن کشور و به درخواست و رضایت آن دولت و به صورت مستشاری بوده است، در حالی که آمریکایی‌ها ظالمانه وارد عراق و سوریه شده و پایگاه نظامی درست کرده‌اند.

رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: البته آمریکا حتما باید عراق را تخلیه کند، چرا که این قضیه خواست و قانون عراقی‌ها است و سوریه را نیز باید هر چه زودتر تخلیه کند.

ایشان، وظیفه همگان در قبال امانت گرانبهای انقلاب را تواصی به حق و صبر، شناخت دشمن و ایستادگی و تسلیم نشدن در مقابل آن و اعتماد نکردن به آن دانستند و در پایان با اشاره به بیش از یک سال تلاش و مجاهدت مجموعه‌های درمانی در مقابله با بلای همه‌گیر کرونا، گفتند: لازم است هم بنده و هم آحاد مردم، سپاس قلبی خود را از این عزیزان ابراز و برای آنها دعا کنیم.

سردار قاآنی:

دیوار اسرائیل را خراب می‌کنیم

گروه سیاسی: فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران با بیان اینکه هر روز نظام اسلامی به جلوتر پیش می‌رود، گفت: اسرائیل امروز به دور خودش دیوار می‌کشد و مطمئن باشد ما آن دیوار را هم خراب خواهیم کرد.

به گزارش روابط عمومی نیروی قدس سپاه، سردار اسماعیل قاآنی روز گذشته در یادواره شهدای عملیات خیبر و بدر که در مجتمع فرهنگی «آیه‌ها» برگزار شد، اظهار کرد: بزرگداشت شهدای بدر و خیبر که این مراسم به یادبود آنان برگزار شده، فرصتی مغتنم برای احترام و بزرگداشت شهدای والامقامی همچون شهید شوشتری نیز است که در خراسان رضوی در زمینه انقلاب پیشرو بودند. فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی بیان کرد: خانواده شهدا نیز به اندازه خود شهدای انقلاب اسلامی در مسیر پیروزی نظام و انقلاب از جان مایه گذاشته و از همه چیز خود گذشتند. سردار قاآنی افزود: در واقع خانواده شهدا همچون همسران و مادران شهدا، بار سنگین رسالت شهدا را در زندگی ادامه دادند. فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران همچنین خاطرنشان کرد: انصافا از زمانی که دکتر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی شدند، تحول عظیمی در این زمینه انجام شده است. فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران بیان کرد: انقلاب اسلامی ما نقطه شروع و کانون یک تحول بزرگ در منطقه بود. به فرموده رهبر معظم انقلاب این انقلاب استمرار بعثت بود و به همان دلیلی که با پیامبر(ص) برخوردهای تند می‌شد، از روز اول این انقلاب نیز تمام قدرت‌های دنیا با ما مقابله کردند. سردار قاآنی افزود: اما این انقلاب تا امروز اداره شد و هر کجا به آن هجمه‌ای وارد می‌کردند، امام(ره) از موضع رهبری در جایگاه فرماندهی نیز قرار می‌گرفت. دوره دفاع مقدس، اول جنگ تحمیلی بود و امام این جنگ را به دفاع مقدس تبدیل کردند. وی با اشاره به اینکه در دفاع مقدس تمام ملت برای حفظ نظام بسیج شدند، خاطرنشان کرد: در این وضعیت تمام این میدان جنگ را به طور بی‌سابقه‌ای به یک دانشگاه تبدیل کردند؛ دانشگاهی که هنوز هم هر روز دانشجو می‌پذیرد و بهترین دانشجویان میدان مقاومت را دارد. سردار قاآنی با بیان اینکه شهدای ما نیز اول دانشجوی این دانشگاه بودند و پس از شهادت حکم استادی گرفتند، افزود: همه شهدای ما هم دانشجوی این دانشگاه بودند و هم استاد و امروز زیر نظر این استادان میلیون‌ها انسان در حال تربیت شدن هستند. این سرمایه بزرگ دفاع مقدس، شهدا، خانواده‌های‌شان و مکتب‌شان امروز جزو بهترین مکتب‌هاست. هر انسانی که می‌خواهد عزیز باشد، حس می‌کند باید در این مکتب درس بخواند. وی با بیان اینکه امروز زیر نظر استادان مکتب امام راحل، مقاومت نیروهای مقاومت در سراسر جهان با دست خالی در مقابل مستکبران تا دندان مسلح، دیدنی و ستودنی است، تصریح کرد: نیروهای مقاومت فلسطین و یمن سرافراز که با دست خالی موشک می‌سازند و رژیم سعودی را مورد هدف قرار می‌دهند، رهرو مکتب امام و شهدای انقلاب هستند. سردار قاآنی با اشاره به اینکه اگر چه رزمندگان یمنی هیچ رسانه‌ای در اختیار ندارند اما دنیا را شگفت‌زده کرده‌اند، گفت: این رزمندگان در کمتر از ۱۰ روز ۸ عملیات موفقیت‌آمیز را علیه مراکز رژیم سعودی انجام دادند. فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با تاکید بر اینکه مستکبران جهان مانند آمریکا و اسرائیل از همیشه ضعیف‌تر شده‌اند، افزود: با اینکه همه امکانات دنیا در اختیار اسرائیل است اما در حال کشیدن دیواری دور سرزمین‌های اشغالی به عرض یک متر و ارتفاع ۶ متر است تا در امان بماند اما مطمئن باشند که ما آن دیوار را هم خراب خواهیم کرد. وی با اشاره به اینکه دشمن اگر دشمنی نکند دشمن نیست و آمریکا با ترور سردار عزیز اسلام حاج قاسم سلیمانی، جنایتکار بودن خودش را به جهانیان اثبات کرد، افزود: گفته‌ایم استخوان‌های آمریکای جنایتکار را می‌شکنیم و صدای شکستن آن بموقع به گوش خواهد رسید. سردار قاآنی گفت: امروز شاهدیم آمریکا با مشکلات داخلی فراوانی روبه‌رو است و بعد از شهادت سردار سلیمانی نیز شاگردان و مریدان مکتب ایشان اعلام کردند استخوان‌های آمریکا را در هم خواهیم شکست.

■ **رسانه های غربی: اسرائیل به چند نفتکش ایرانی طی ۲ سال اخیر حمله کرده است**

مقامات آمریکا و کشورهای منطقه‌ای می‌گویند اسرائیل در حدود ۲ سال گذشته به چند نفتکش ایرانی در دریای مدیترانه و ساحل سوریه حمله کرده است. روزنامه «وال‌استریت ژورنال» این خبر را در روز پنجشنبه به نقل از مقامات آمریکا و کشورهای منطقه منتشر کرد. بر اساس این گزارش، اسرائیل از سلاح‌هایی مانند مین‌های دریایی برای حمله به کشتی‌های ایران یا کشتی‌هایی که محموله‌ها را از ایران به سوریه می‌برند، استفاده کرده است. دریای سرخ از جمله نواحی اصلی وقوع این حملات بوده است. خبر برخی حملات قبلا منتشر شده بود و ظن دست داشتن اسرائیلی‌ها می‌رفت اما گزارش این روزنامه آمریکایی مستندترین نمونه از نقش داشتن تل‌آویو در این ماجراست. این خبر در حالی منتشر شده است که کشتی تجاری اسرائیلی «هلیوس ری» چندی پیش در خلیج‌فارس مورد حمله قرار گرفت و در بدنه آن سوراخ ایجاد شد. انتشار تصاویر ضبط شده توسط پهپادهای ایرانی نشان می‌دهد انفجار در درون کشتی به وقوع پیوسته است.

یادنامه «وطن‌امروز» برای حسین شیخ‌الاسلام به بهانه نخستین سالگرد درگذشتش

دیپلمات قدس

گروه سیاسی: نیمه اسفند سال گذشته و درست در روزهایی که کمتر کسی گمان آن را داشت که ویروس نوظهور و خبرساز کرونا، تبدیل به بخش لاینفک زیست جمعی ما برای مدت مدیدی شود، خبر درگذشت دیپلمات ارشد کشورمان «حسین شیخ‌الاسلام» منتشر شد تا او جزو نخستین قربانیان مشهور این ویروس شناخته شود. با این حال فضای ویژه جامعه در میانه همه‌گیری این ویروس از یک سو و لیست طویل حوادث سیاسی رخ داده در سال ۹۸ مانع از آن شد که فضای عمومی و رسانه‌ای کشور به اندازه کافی به فقدان این دیپلمات خوشنام بپردازند. شاید از همین جهت سخنرانی رهبر انقلاب به مناسبت روز قدس در سالی که با توجه به شیوع کرونا برای نخستین‌بار راهپیمایی این روز برگزار نشد، مهم‌ترین بهانه‌ای بود تا بار دیگر نام «حسین شیخ‌الاسلام» سر زبان‌ها بیفتد و رسانه‌ها مختصر پرداختی نسبت به زندگی مجاهدانه این دیپلمات داشته باشند. ایشان در بخش پایانی سخنان خود و پس از ذکر نام شهیدان شیخ احمد یاسین، فتحی‌شقاقی، سیدعباس موسوی، حاج‌قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس با عنوان «شهدای قدس» از «حسین شیخ‌الاسلام» نیز به عنوان مجاهدی که سالیان سال در راه این آرمان مبارزه کرده بود، یاد کردند.

آغاز دهه ۶۰ شروعی بر فعالیت‌های دیپلماتیک «حسین شیخ‌الاسلام» به حساب می‌آمد. او از سال ۶۰ تا ۷۶ به مدت ۱۶ سال معاون سیاسی وزارت امور خارجه بود. آغاز فعالیت‌های دیپلماتیک «حسین شیخ‌الاسلام» همزمان با جهش گرفتن دوباره نیروهای مقاومت علیه رژیم اشغالگر قدس بود، تا جایی که بسیاری او را از جمله نیروهایی می‌دانند که باعث شکل‌گیری حزب‌الله لبنان شد. ارتباط گسترده «حسین شیخ‌الاسلام» با نیروهای مقاومت در منطقه به تعمیق و تسریع ارتباطات میان جمهوری اسلامی ایران و آنها منتهی شد. هرچند وی هیچ‌گاه تمایلی به آن نداشت که خود را از بنیان‌گذاران جریان مقاومت بخواند اما عمده رهبران مقاومت در منطقه پس از وفات او به نقش انکارناپذیرش در شکل دادن به این محور اقرار کردند.

«حسین شیخ‌الاسلام» بعدها در گفت‌وگویی به چگونگی شکل‌گیری حزب‌الله لبنان و حمایت‌های امام(ره) از آن پرداخت و گفت: «بعد از پیروزی انقلاب، دل‌داده‌های لبنانی از داخل حرکت امل، از جمله سیدعباس موسوی، ابوهاشم، شیخ نعیم قاسم و آقای سیدحسن نصرالله که آن موقع خیلی جوان بودند، آمدند خدمت حضرت امام و عقایدشان را ارائه کردند. خیلی جلسه لطیف و خاصی بود. حضرت امام در پرداخت وجه از سهم امام برای مسائل خارجی فوق‌العاده سختگیر و محتاط بودند. ما باید خیلی می‌نوشتیم و توضیح می‌دادیم که چرا باید این خرج را در فلان جا بکنیم و به نفع انقلاب است، ولی درباره این جمع که ما آنها را خوب نمی‌شناختیم، امام خیلی باز برخورد کردند و همین‌که از نظر مالی درباره آنها به ما اختیارات زیادی دادند، ما فهمیدیم که اینها خاص هستند. آنها طرح می‌آوردند و در ایران بررسی می‌شد و بین ما و سپاه که آن روزها هنوز نیروی قدس نبود، ولی عزیزانی در اطلاعات سپاه بودند، از جمله شهید کاظم کاظمی که از فرماندهان اول اطلاعات سپاه بود و اینها با ما همکاری می‌کردند تا حزب‌الله قوت بگیرد. هنوز هم اسمش حزب‌الله نبود، بلکه لبنانی‌های داخل امل بودند که مؤمن‌تر و معتقدتر بودند».

احمد دستمالچیان، سفیر اسبق ایران در لبنان نیز اخیرا در گفت‌وگویی پیرامون نقش مرحوم «حسین شیخ‌الاسلام» در شکل‌گیری هسته‌های مقاومت، وی را «حاج‌قاسم عرصه سیاست خارجی» توصیف کرده بود و از نقش هماهنگ‌کننده این دیپلمات در پیوند برقرار کردن با گروه‌های مقاومت در دهه ۶۰ گفته بود: «وجهه همت اصلی ایشان این بود که مقاومت در لبنان که الان حزب‌الله است بدرستی شکل بگیرد. مرتب با رهبرانش در تهران و در وزارت خارجه جلسه داشتند؛ جلساتی طولانی که از شب شروع می‌شد تا صبح و یا از صبح شروع می‌شد تا غروب. همین کار را در رابطه با هسته‌های مقاومت در داخل فلسطین هم انجام داد و در این زمینه هم با رهبران مقاومت در خارج و هم همکاران خود در داخل شور و مشورت می‌کرد تا بهترین نتیجه حاصل گردد. هیچ‌گاه ندیدم که ایشان تکروی بکند یا تک‌بعدی با مسائل برخورد کند. در نتیجه هسته اولیه مقاومت در اثر تلاش‌ها و پیگیری‌های ایشان توانست به صورت درست شکل بگیرد».

وقتی سپاه قدس نبود، شیخ‌الاسلام به تنهایی یک سپاه قدس بود

ناصر نوبری*: حدود سال ۶۰ بود که نخستین دیدارم با مرحوم حسین شیخ‌الاسلام رقم خورد، آن موقع یک کارشناس ساده بودم و ایشان در مقام معاونت سیاسی وزارت امور خارجه بودند؛ در بعد شخصیتی، چیزی که در همان دیدار اول نظر مرا جلب کرد برخورد بسیار متواضعانه ایشان بود، چنانکه خیلی زود فاصله‌ام با ایشان را فراموش کردم. تواضع ایشان یک ژست نبود، ذاتا و ماهیتاً اینچنین بودند و همواره تا آخر عمر نیز چنین ماندند. در حوزه دیپلماسی، نگاه ایشان کاملا بر اساس منافع ملی شکل گرفته بود. از آنجا که دستگاه وزارت امور خارجه یک نهاد برای کارشناسی است، مسلم است که شرط اصلی در کارشناسی، کنار گذاشتن هر نوع منافع شخصی و سلایق و سمپاتی و گرایش‌های باندی و جناحی است. هر چند در نحوه کار کارشناسی انگیزه‌های جلب نظر مدیران برای اهداف مقامی و مادی و ماموریتی و... می‌تواند موثر باشد، به طوری که ما به بحث‌ها با سلایق و گرایش‌های اولیه و خطی و جناحی و باندی و با پیشداوری‌ها وارد می‌شویم اما یک کارشناس باید در کار کارشناسی، خود را صفر مطلق کند و خالصانه به هیچ چیز جز منافع ملی نیندیشد. در مقام کارشناسی شیخ‌الاسلام چنین بود و فارغ از دعواهای جناحی و سیاسی، همواره به منافع ملی می‌اندیشید.

شاید امروزه در افکار عمومی برخی القائات و تحلیل‌ها پایبندی به آرمان‌های انقلاب را در تضاد با تامین منافع ملی بدانند اما باید اذعان کرد در تضاد دیدن آرمان‌های انقلاب و کلاً منافع ایدئولوژیک با منافع ملی ناشی از سطحی‌نگری به هر دوی این مقولات و سطحی‌نگری به دیپلماسی است. در یک نگاه عمیق و برای یک دیپلماسی حرفه‌ای، منافع ملی با منافع ایدئولوژیک نه‌تنها می‌تواند در تضاد نباشد، بلکه می‌تواند هم‌پوشانی و هم‌افزایی نیز داشته باشد و مکمل یکدیگر باشند. این رویکردی بود که مرحوم شیخ‌الاسلام همواره سعی داشت بر اساس آن حرکت کند. در زمینه سیاست خارجی، رویکرد ایشان تلاش خالصانه و کارشناسانه، کشف ضرورت‌های منافع ملی کشور بدون لحاظ هرگونه علایق و گرایش‌های شخصی و حرکت بر آن اساس بود اما عموما ما در وزارت امور خارجه اینچنین نیستیم.

نکته دیگری که باید اشاره کرد اینکه، در یک دستگاه کارشناسی، مسؤولان و مدیریت‌ها باید بیشتر گوش شنوا باشند و آغوش‌شان برای هرگونه نظرات کارشناسی باز باشد و در مسائل و موضوعات به شیوه اقناعی تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کنند و نه خطی و جریانی و دستوری از بالا به پایین؛ ویژگی‌ای که به وضوح در شیخ‌الاسلام مشاهده می‌شد، به طوری که در جلسات بیشتر گوش می‌کرد و می‌پرسید و کمتر حرف می‌زد. حتی در مواردی که شخصا بسیار آشنا و متخصص بود به رخ نمی‌کشید و باز طوری وارد بحث می‌شد که گویی کمتر آشنا است و می‌خواهد از شما یاد بگیرد. زمانی که سپاه قدسی وجود نداشت شیخ‌الاسلام به تنهایی سپاه قدس بود. چارچوب ایران در منطقه را او با سختی و مشقات فراوان پیشاپیش بنا نهاد اما هم در زمان حیاتش و هم در زمان فوتش مظلوم و بی‌نشان بود.

در یک کلام باید بگویم «شیخ‌الاسلام تنها وزارت‌خارجه‌ای بود که وزارت‌خارجه‌ای نبود» و برای همه ما وزارت‌خارجه‌ای‌ها آیه و حجتی بود که خداوند ما را با او خواهد سنجید. اکنون به دنبال او، همه ما به آخر خط رسیده‌ایم، وای، چه مواخذه سختی در پیش داریم. باید از ترس خدا به خود خدا پناه ببریم. بنا به تعبیر قرآن: «فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ».

* **دیپلمات ارشد وزارت امور خارجه**

منبع: ویژه‌نامه سفیر مقاومت